

N.4967/2022: ΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ – ΜΕΡΟΣ Γ'

Σε συνέχεια των δύο προηγούμενων άρθρων μας με τίτλο «N. 4967/2022: Οι τροποποιήσεις στον Αστικό Κώδικα- Μέρος Α'» και «N. 4967/2022: Οι τροποποιήσεις στον Αστικό Κώδικα- Μέρος Β'» παραθέτουμε και τις τελευταίες περαιτέρω τροποποιήσεις που επέφερε ο ν. 4967/2022 (ΦΕΚ 171/Τ.Α'/9.9.2022) στις διατάξεις του Αστικού Κώδικα ρυθμίζοντας, μεταξύ άλλων, με τρόπο περισσότερο περιοριστικό το δικαίωμα του αγοραστή για μείωση του τιμήματος και υπαναχώρησης από τη σύμβαση στην περίπτωση της έλλειψης ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση σε σχέση με το υφιστάμενο δίκαιο, αφού επιφυλάσσεται για σαφώς ορισμένες από το νόμο περιπτώσεις, εισάγοντας δε ειδικό λόγο αναστολής συμπλήρωσης της παραγραφής των δικαιωμάτων του αγοραστή, που απορρέει από την απαίτηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 να επιτρέπει η προθεσμία παραγραφής στον αγοραστή την άσκηση των δικαιωμάτων του, αλλά και νέες ρυθμίσεις στο θεσμό της παραγραφής των δικαιωμάτων του αγοραστή για να καλυφθούν οι ιδιαιτερότητες στη σύμβαση πώλησης πραγμάτων με ψηφιακά στοιχεία και ειδικότερα:

Άρθρο 545 Α.Κ. Με τις διατάξεις του νέου αυτού άρθρου ρυθμίζονται λεπτομερέστερα τα δικαιώματα μείωσης του τιμήματος και υπαναχώρησης από τη σύμβαση - που είχαν γενικά προβλεφθεί και απαριθμηθεί με τις διατάξεις του άρθρου 542 Α.Κ. – τα οποία αποτελούν δικαιώματα του αγοραστή στην περίπτωση που ο πωλητής ευθύνεται για έλλειψη ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση. Τα δικαιώματα αυτά και ιδιαίτερα το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση σε περίπτωση **ουσιώδους έλλειψης ανταπόκρισης**¹ επιφυλάσσονται για τον αγοραστή **μόνο αν** ο πωλητής αρνείται νομίμως να προβεί σε αποκατάσταση της έλλειψης ανταπόκρισης² ή εάν επιχειρεί μεν την αποκατάσταση αλλά αποτυγχάνει ή εάν η έλλειψη ανταπόκρισης είναι τόσο σοβαρή που να μην μπορεί να αξιωθεί, σύμφωνα και με τα χρηστά και συναλλακτικά ήθη, η αποκατάσταση του πράγματος με διόρθωση ή αντικατάσταση ή σε περίπτωση που η έλλειψη ανταπόκρισης εκδηλωθεί εντός 30 ημέρων από την παράδοση του πράγματος με αποτέλεσμα να κλονιστεί η εμπιστοσύνη του αγοραστή για το πράγμα, ενώ ο αγοραστής έχει ειδοποιήσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τον πωλητή σχετικά με αυτό.

Από την σαφώς πιο περιοριστική – σε σχέση με το έως τώρα υφιστάμενο δίκαιο - ρύθμιση του δικαιώματος μείωσης του τιμήματος και της υπαναχώρησης από τη σύμβαση του αγοραστή συνάγεται η **πρόκριση του δικαιώματος της αποκατάστασης** σε σχέση με τα δικαιώματα της μείωσης του τιμήματος ή της υπαναχώρησης από τη σύμβαση.

Άρθρο 546 Α.Κ. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται **οι συνέπειες** από την άσκηση των ανωτέρω διαπλαστικών δικαιωμάτων εκ μέρους του αγοραστή. Στην περίπτωση της άσκησης της **μείωσης του τιμήματος**, ο πωλητής υποχρεούται σε επιστροφή εντόκως μέρους του τιμήματος που είναι ανάλογο με τη μείωση της αξίας του πράγματος που δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση, ενώ σε περίπτωση άσκησης της **υπαναχώρησης από τη σύμβαση** ο αγοραστής αφενός υποχρεούται κυρίως να αποδώσει το πράγμα ελεύθερο από κάθε βάρος και ωφελήματα που τυχόν αποκόμισε, ο πωλητής αφετέρου οφείλει να επιστρέψει το τίμημα εντόκως, τα έξοδα της πώλησης και της επιστροφής του πράγματος, καθώς και τις τυχόν δαπάνες του αγοραστή **μόλις παραλάβει το πράγμα ή ακόμη και απόδειξη αποστολής του**.³

¹ Το **βάρος της απόδειξης για το μη ουσιώδες** της έλλειψης ανταπόκρισης έχει ο πωλητής.

² Ο πωλητής δικαιούται σύμφωνα με το άρθρ. 542 παρ.2 Α.Κ. να αρνηθεί την αποκατάσταση της έλλειψης ανταπόκρισης του πράγματος, αν αυτή είναι αδύνατη ή συνεπάγεται για αυτόν δυσανάλογες δαπάνες, ενόψει ιδίως της αξίας του πράγματος και της βαρύτητας της έλλειψης ανταπόκρισης.

³ Οι διατάξεις αυτές αποδίδουν κατά το πλείστον τις διατάξεις του υφιστάμενου άρθρ. 547 παρ.1 Α.Κ. με ελάχιστες τροποποιήσεις (όπως την απόδειξη παραλαβής του πράγματος ως σημείου αναφοράς για την επιστροφή του).

Άρθρο 547 Α.Κ. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζεται το τελευταίο δικαίωμα του αγοραστή σε περίπτωση ευθύνης του πωλητή για έλλειψη ανταπόκρισης: **η αξίωση αποζημίωσης** που ασκείται **είτε διαζευκτικά** με τα υπόλοιπα δικαιώματα του αγοραστή (του άρθ. 542 Α.Κ.) για μη εκτέλεση της σύμβασης **είτε σωρευτικά** με αυτά για τη ζημία όμως μόνο που δεν καλύπτεται από την άσκηση των λοιπών δικαιωμάτων. Μόνη προϋπόθεση για την άσκηση της αξίωσης αποζημίωσης είναι η **υπαιτιότητα του πωλητή** ως προς τη μη ανταπόκριση του πράγματος στη σύμβαση. Την ίδια αξίωση έχει δε ο αγοραστής και σε περίπτωση **έλλειψης συνομολογημένης ιδιότητας του πράγματος**⁴, για την οποία ο νόμος δίνει μάλιστα και το σχετικό ορισμό.

Άρθρο 551 Α.Κ. Μία απλούστευση της διαδικασίας και των προϋποθέσεων που ίσχυαν μέχρι τώρα με το υφιστάμενο δίκαιο προβλέπουν οι νέες διατάξεις για την περίπτωση που **μέρος μόνο των πωληθέντων πραγμάτων δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση**, καθώς το δικαίωμα αντικατάστασης ή υπαναχώρησης περιορίζεται μόνο σε αυτά τα πράγματα, εκτός αν σύμφωνα με τις **κρατούσες συναλλακτικές αντιλήψεις και πρακτικές που ισχύουν στην εκάστοτε αγορά** δεν θεωρείται εύλογο να αναμένεται από τον αγοραστή να κρατήσει μόνο τα αγαθά που ανταποκρίνονται στη σύμβαση.

Άρθρο 554 Α.Κ. Οι νέες διατάξεις διατηρούν **το θεσμό της παραγραφής** για τα ως άνω αναφερθέντα δικαιώματα του αγοραστή και μάλιστα διατηρώντας το ίδιο χρονικό διάστημα που προέβλεπε και το υφιστάμενο δίκαιο: πέντε έτη για τα ακίνητα και δύο έτη για τα κινητά. Προβλέπονται όμως και **ειδικότερες διατάξεις για τις ιδιαίτερες περιπτώσεις της σύμβασης πώλησης πραγμάτων με ψηφιακά στοιχεία**. α) Μετά την πάροδο **έξι μηνών** από τη λήξη της συμβατικής διάρκειας παροχής των ψηφιακών στοιχείων παραγράφονται τα δικαιώματα του αγοραστή που απορρέουν από τη μη ανταπόκριση του ψηφιακού στοιχείου, στην περίπτωση που η πώληση είναι **εκτελεστέα με διαρκή παροχή των ψηφιακών στοιχείων** β) Μετά την πάροδο **δύο ετών** από την κάθε επιμέρους παροχή παραγράφονται τα δικαιώματα του αγοραστή, στην περίπτωση που η πώληση είναι **εκτελεστέα με μία ή περισσότερες διαδοχικές παροχές των ψηφιακών στοιχείων**⁵ και γ) Μετά την πάροδο **έξι μηνών** από τη λήξη του χρόνου

⁴ Η διαφορά της έλλειψης συνομολογημένης ιδιότητας σε σχέση με τις άλλες περιπτώσεις μη ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση είναι **η έλλειψη αναγκαιότητας πταίσματος του πωλητή** στη θεμελίωση της αξίωσης αποζημίωσης.

⁵ Η ρύθμιση αυτή συνάγεται από τη ρύθμιση του νόμου για τη 2ετή παραγραφή που προβλέπει για τα κινητά σε συνδυασμό με την έλλειψη ειδικότερης ρύθμισης για την πώληση που εκτελείται με μία ή περισσότερες παροχές.

κατά τον οποίο οφείλεται η ενημέρωση παραγράφονται τα δικαιώματα του αγοραστή, στην περίπτωση που αυτά απορρέουν αποκλειστικά από την **αθέτηση της υποχρέωσης ενημέρωσης**.

Άρθρο 555 Α.Κ. Με τις νέες διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι προϋποθέσεις της **έναρξης** και της **διακοπής της παραγραφής** με τον ίδιο τρόπο που οριζόταν και από το υφιστάμενο δίκαιο, αλλά συγχρόνως εισάγεται νέος **ειδικός λόγος αναστολής συμπλήρωσης της παραγραφής**, προκειμένου να έχει τη χρονική ευχέρεια ο αγοραστής – ιδιαίτερα όταν ανακαλύπτει προς το τέλος του χρόνου παραγραφής την έλλειψη ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση - να ασκήσει τα δικαιώματά του.⁶Ειδικότερα προβλέπεται ότι η παραγραφή δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο **2 μηνών** από τον χρόνο που διαπιστώθηκε η έλλειψη ανταπόκρισης. Ως έναρκτήριο της παραγραφής γεγονός ορίζεται και πάλι – ως ισχύει - η παράδοση του πράγματος στον αγοραστή, ενώ η διεξαγωγή συντηρητικής απόδειξης που ζήτησε ο αγοραστής διακόπτει την παραγραφή σύμφωνα με τις υφιστάμενες αλλά και τις νέες διατάξεις.

Θα πρέπει να σημειώσουμε πως οι τροποποιήσεις που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 548, 556, 557, 558, 560, 562 του Α.Κ. για την πώληση αφορούν μόνο την **ορολογική εναρμόνιση των διατάξεων με αυτές που ορίζουν οι Ευρωπαϊκές Οδηγίες⁷**, ενώ οι τροποποιήσεις των άρθρων 689 και 693 Α.Κ. στη σύμβαση έργου πηγάζουν μόνο από την **αλλαγή της αρίθμησης των διατάξεων του κεφαλαίου για την πώληση**, στις οποίες παραπέμπει.

Ως έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 4967/2022 ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (9/9/2022).

Ελεονώρα Αναγνώστου

Δικηγόρος

D.E.A. Droit Economique et Social

Université Paris IX – Dauphine

⁶ Ο Ειδικός λόγος αναστολής συμπλήρωσης της παραγραφής απορρέει από το άρθρ. 10 παρ.4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 σύμφωνα με το οποίο «...τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εν λόγω προθεσμία παραγραφής επιτρέπει στον καταναλωτή να ασκήσει τους τρόπους επανόρθωσης που ορίζονται στο άρθρο 13 για οποιαδήποτε έλλειψη συμμόρφωσης για την οποία φέρει ευθύνη ο πωλητής...»

⁷ Όπως την αντικατάσταση του πραγματικού ελαττώματος και της έλλειψης συνομολογημένης ιδιότητας από την έννοια της έλλειψης ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση.